

Lo Somatení

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dijous 11 de Novembre de 1897

Núm. 3.416

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes
A províncies trimestre.
Extranger y Ultramar.
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la província
FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT
Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo DOCTOR BIADA, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-
quefe de clinica y ab. titol. de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant
dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.

Reb en CONSULTA á Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 á 12 y de 4 á 5.
Arrabal alt de Jesús, 38, sobre 'l Correu.

Los demés dias á Barcelona, Claris, 44, cantonada á la Gran Via, de 11 á una
y de 4 á 5.

MALALTÍAS DELS ULLS

L' oculista de Tarragona D. J. MIRÓ accedint gustós á las peticions de sos numerosos
clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 á 5 de la tarde. Consulta: Arrabal
Santa Anna, número 1, pis primer, cantonada al carrer Montérois.

Los demés dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

Vinyas Americanas

DE
Marcial Ombrás (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, rer milions.—Preus
reduhuts y autenticitat garantísada.—Cinch milions d
estacas, y un milió de barbats.

SECCIÓ DOCTRINAL

La derrerera pallassada

Los derrers telégramas de Madrid ens parlan del
discurs pronunciat per en Romero Robledo devant dels
seus emichs, en una sala del Gongrés.

Es inconcebible la barra demostrada per aquest po-
lítich. Ens té acostumats á tot y res ens podria sorpen-
dre d'aquest home, pero lo que acaba de dir en son
discurs, es tan monstruós, que deshonrantse éll deshon-
ra á la nació que ho escolta ab paciència. No ya las
ideas y 'ls procediments, sino las personalitats han
sigut atacadas de la manera més infame per aquest
home sense pudor polítich.

En Sagasta, Silvela, Azcárraga y molts d' altres
han sigut insultats per haver pertenescut á altres par-
tits, potser no més á un, quan ell los ha recorregut
tots, tots los que hi ha dintre la política espanyola,
essent en molts de sos actes particulars un verdader
correligionari dels terroristas.

En son discurs, que bé pot calificarse de pallassada
colossal, en Romero Robledo ha vomitat todas las inun-
dicias imaginables contra la rahó, contra la justícia y
contra la humanitat. Dos anys de guerra, han dessan-
grat y han arruinat la patria, y éll, ab la més gran in-
solencia, ha dit que era absolutament necessari que
aquesta guerra continués més encarnissada que may,
fins á agotar la sanch y 'ls diners, mentresque ell, no ha
donat ni una gota de sanch ni una moneda de cinch cén-
tims per la guerra, ni ha ofert un miserable ral pera au-

xillar als pobres malalts y ferits que de la guerra retor-
nan. En cambi, durant los anys que ha desempenyat lo
Ministeri d' Ultramar, las colonias s' han vist plenas de
parents, amichs y protegits seus, gent perduda y des-
entranyada que han robat escandalosament convertint
en carreteras y despoblats las oficinas de las aduanas y
administracions de las colonias.

Y aquest home ha tingut lo desvergonyiment de
parlar de consecuencia y moralitat política! Y ne tant
sols ha parlat pel seu compte, sino que ha tirat tot lo
fanch de la seva historia política sobre la memoria de
un mort, de Cánovas, proclamantse son hereu, y més
encàre, ha compromés la dignitat d' un general, d' en
Weyler, dihent que éll respón de que estarà á son
costat pera continuar la historia del partit conservador,
que diu que es la seva historia.

Aquesta pallassada es una verdadera amenssa al
país. Si efectivament hi ha forsas conservadoras y ge-
nerals poderosos decidits á apoyar á aquest insensat
que amenssa á la nació ab una política monstruosa y
desenfrenada, es precis que tothom estiga alerta contra
aquest perill, porque seria la derrerera calamitat per un
Estat que ha sigut gran y poderós, que anés á parar á
mans dels que en la política s' confonen ab los mal-
factors de la societat, Derrerera d' ells, lo bandolerisme
y 'ls corps devorant los cadavres penjats per las ramas
dels arbres.

Y triomfarán, es segur que triomfarán, porque na-
ció que soporta que la insultin, soportará també que li
peguin.

J. ALADERN.

ARTS Y LLETRES

A montanya

Segoiam una carretera que per allá dalt de las
montanyas desiertas semblava que no tingnés fi.

Vetaquí que tot plegat, feya molta estona que no
deyam rés, y 'l caleser me diu ab molta calma:

—Aquesta enge no está bona: tira massa.—
Jo, tot admirat de que una enge que no estava bo-

na tirés massa, no vaig dir rés; pero 'm veigi posar á
pensar: «Si ara 'ns encallém per aquets mons, de Deu
¿cóm ho farém?»

Lo calaser que diu:

—Mirarém d' arribar al Aligot y... vejam... pero
m sembla que li agafará quelcóm.

Vam arribar al Aligot, que es un hostalet de mala
mort tot solitari que hi ha en aquella altura. Los tra-
giners s' hi aturan á fer pá y beura y á abenrarhi 'ls
animals. Allá á fora hi ha una pica gran que s' empla
d' un reguerat que baixa dels sims per un prat, y des-
prés sobrehix tot cantan timbar avall.

Lo caleser va desenganzar las duas engas y se las
va endur ebaix á la estable que es com un sotarrani
del casalot, forman en la pendent de la timba. Jo vaig
entrar á la pessa á peu pla. Hi havia una taula ab
banchs y un taulell ab prestatjes plens de ampollas es-
tramboticas; brut tot.

A darrerera 'l taulell hi avia una dona estranya, ves-
tida aixís com ab deixes de vestits ciutadans: fins me
va semblar que duya la cara enfarinada ó pintada ó no
sé qué: vaja, una dona que semblava un rebuig de ciu-
tat que havés anat á parar allá dalt qui sab com.

Ella que diu:—¿Que no pendrá rés, senyor?—peró
ab una cantarrella d' amabilitat efectada que feya mal.

Vaig demanar alguna cosa.

Per allá corrian quatre ó sis criaturas descalsas,
magras com isarts, brutas y espellingadas, ab cabells
d' un ros brut, tots embullats, y uns ulls petits y ferés-
tecks. Sobre una pila de sachs, segurament plens de
contrabando, hi havia una nena d' uns vuit anys tota
semblant als altres, pero restava ajassada y amagava
la cara entre 'ls brassos: no més treya un ull que 'm
guaytava de través trist y esllanguit com lo d' una
bestiola malalta. Aquella donota que 'm diu tot posant-
me 'l menjar á taula:

—Aquesta ja fa vuyt dias que té mal de ventre—Y
girantse á la criatura:—Vaja! vésten al llit: ¿que hi fés
aquí ajassada? No sé per qué te 'n has d' alsar del llit
per venir á jaure aquí. ¿Cada dia fas la mateixa?

Jo que dich:—¿Que no li feu res?

Diu:—Prou que li fem! Li fem pendre l' «aygua de
Noé.»

—¿Ah!...

—Prou costa de ferli pendre: serra las dents y no
vol rés. ¡Tosuda!

La criatura, com si res no sentís, m' anava guay-
tan de través ab 'l ull fit y entristit.

Després m' adono que á l' altra banda hi havia
una altra criatura dreta ventan las moscas ab molta
atenció á un home que dormía de cap sobre una tau-
lota.

—¿Que es l' amo?—vaig dir, jabaixant la ven.—Y
ella, la dona, que anava trastejant per allá, me diu
rihen y cridant mes fort:—Ja, ja! cal es lo pastor de
Lliria. Ja pot cridar, ja, que encara que no dormís, es
sort com una campana.—

Y girantse á la criatura ab la má enlayre com pe-
ra pagarli, diu:—Alsa! ves tu d' aquí! ¿que tant venta-
li las moscas? ¿que se las venti ell, si vol! y si se 'l
menjan, no es perdrá pas tan gran cosa, ¡vaja una ta-
leya!

La criatura se va apartar una mica sense dir rés y
'm va comensar á mirar de fit á fit.

Vetaquí que llavoras entra una vella, pero ahó que
se 'n diu una mala vella, semblava una bruixa, ab un
manat d' herbas secas, y diu:

—Senyor, lo seu caleser está fet un mal esperit
perque hi ha una enge que s' acaba de morir.

Si que estém ben arreglats—vaig pensar jo.
Diu:—Pero ara li farém «aygua de Noé» que es molt bona pel mal de ventre.

Dich:—¿Lo mateix que deu á n' aquesta criatura?
Ella que fa:—Ah! si senyor; es tan bona pera las bestias com pera las personas.

—¿Y de qué s compon aquesta aygua de Noé?—
vaig dir jo.

—Diu:—Miri, d' aquestas herbas;—diu—son herbas de Núria!

Ho va dir ab un tó de misteri y una rialleta esferidora; igual que una bruixa.

«Dessseguida's ficán á dintre ab l' altre mes jove totas atráfegadas, y jo vaig restar allí tot sol entre la criatura del mal de ventre que no'm deixava de petja ab aquell ullet d' isart ferit, y l' altra que aixís que va veure fora las donas se'n va tornar á la taleya de ventar las moscas, fins com una especie de devoció, al pastor de Llíria, adormit com un tronch de cap sobre la taula.

«Feya una quietut!» pero áviat me vaig adonar que de sota'l trespol, que era de fusta mitj podrida, pujava un ressó interminant, com uns esbutechs molt grossos... Era'l panteig de l' euga que s' acabava de morir.

Me va agafar una mena d' ansia que vaig haver de móurem y sortir á fora.

Y á fora comenso á mirar... Y montanyas... y mes montanyas: las unas treyan lo cap per demunt de las otras... alló era una mar de montanyas... Y á baix... lluny... al fons de la timba s' hi veyá lluhir verdor y aygua... Pero res ni una casa, ni un aucell, ni una ánima viventa en lloch. No més aquell reguerot que baixava de qui sap ahont y que sobreixia de la pica cantant timba avall.

La tarde anava avansant y de per tot sortian núvols: feya un sol tot espantat. Me va comensar á entrar un aclaparament, una especie d' encantament, que ja tant se m' endonava de tot.

Al cap d' una estona, que per fer alguna cosa, me'n baixó al estable tot fosc y ple de palla podrida...

Una bravata que tapava 'ls esperits... Desde la porta vaig veure las siluetas del caleser que estava d' esquena; ab los brassos arremangats cayguts al llarch del cos y una mica oberts, lo cap baix contemplant l' euga ajassada sobre un costat. Feya un bultó aquella bestia! semblava duas vegadas més grossa; lo ventre tot inflat se movia ab un ritme pesadíssim: lo cap caygut á terra com ja desentenentse de tot; y allí, al indret del cap, hi havia ajupida la vella, inmóvil, ab una gallina mitj abocada. La jove estava més enllá, dreta, ab los brassos fent nansa. Y al fons de tot l' altra euga amorrada á la menjadora y espantantse las moscas ab la cua y las potas sense cuydarse de res més.

Al cap d' una mica'l caleser, per l' ombra que jo feya á la porta, se gira y m' diu:

Y bé, senyor, baixarem ab l' altra euga sola, que ja arribarem negra nit.

Torno á pujar á la carretera, trech lo cap á la estada y ja no hi havia ningú: ni la noya malalta, ni'l home adormit, ni la que li ventava las moscas.

No més quan va arrancar lo cotxe vaig veure d' esquena al pastor de Llíria que pujava acotat prat amont, pel dret, menant devant seu á cops de roch set ó vuyt moltons bruts y magres que pasturavan tot caminant esgarriats. Gayre bé ja era fosc, y darrera'l coim tronava.

JOAN MARAGALL.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 10 de Novembre de 1897 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with meteorological data including Barometre, Grau, Pluja, Aygua, Estat, Obser., Horas d' obser, Temperaturas, Vents, Nuvols.

Lo temps s' ha ficat ab ayguas y valguis que no'l cel nos regala quant menos insignificants ruixats que no mes serveixen per conservar fresca la terra de nostres camps y privar d' alguns jornals á nosra suferida classe pagesa.

«Degut á no haverse reunit suficient número de senyors regidors ahir l' Excm. Ajuntament, no va po-

guer celebrar sessió de primera convocatoria. Ne celebrará demá á las set de la nit, de segona.

Ahir tinguerem lo gust de rebre la visita en la redacció, y de donar ab éll una encaixada de nostre bon y ferm company R. Ramonacho y Corominas, ilustrat redactor del valent diari «Lo Catalanista» de Sabadell.

Desitjém á nostre ver amic Sr. Ramonacho que sa estada en aquesta catalana ciutat, li sia lo mes grata y que al deixarla ho fessi ab la recansa que sent tot fill al arrebatarlo dels brassos de la seva amorosida mare.

La companyia dels ferrocarrils del Nort, cada dia viu mes lluny del sigle present, apesar d' explotar una industria que's deu al avens y progrés del mateix.

Dihém aixó perque en la estació de la capital de la provincia, cada dia invariablement, y á tots los trens tanca sas portas al públich, cinch minuts avans de la sortida del tren y quan encara la taquilla está oberta, ocasionant ab aquesta conducta perjudicis als passatjers que tenen la desgracia de necessitar de la referida empresa, pera que 'ls trasladi á aquesta ciutat ó á alguna altra població de la línea de Lleyda, pera cridarlos á ellas los seus negocis particulars.

Ans d' ahir-mateix, lo tren encara'n tenia per estona de posarse en marxa cap á aquesta ciutat y degut á la desconsideració de que nos lamentém un viatjant que feu un xich tart, si va voler emprendre'l viatge, tingué de pagar doble.

Tant va valer que avisés al quefe d' Estació com que reclamés son bitlet per disposar de temps suficient: es tarde (era'l demati) li digueren—y si sube V. ha de pagar doble.

Aixís obran aquestas companyas poderosas, tal vegada perque saben que'l sou que donan á certa gent sense guanyarsel, es la seva millor corassa pera explotar impunement al públich, al mateix que li dona vida.

«La hidalgua castellana en tot s' ha de coneixer!»

Havém rebut una fulla impresa contenint lo discurs pronunciat en la Assamblea regionalista d' Alcañiz per D. Joseph María Catalán d' Ocón, celebrada lo dia 24 del mes passat. Com en dit discurs se contenen algunas teorias del tot oposadas al regionalisme, altre dia nos en ocuparem com se mereix, posant la doctrina regionalista en son degut lloch.

Lo ministre de la Gobernació s' ocupa actualment en confeccionar un nou plan de lley de telégrafos. La nació en pes li estará agrahida si ab ella logra corregir los mil abusos que en aquest ram avuy venen cometentse.

Diu un telégrama de Madrid:

«La Junta constituída á la Habana per lo general Blanco pera millorar la alimentació y'l tracte de la tropa, ha publicat un important informe.

En ell se consigna que al soldat deu entregárseli diariament una lliura de carn, vi, ayguardent, sigrons, fasols y pá, en bastanta quantitat pera condimentar un bon ranxo.

Aquestos articles s' abonarán en lletres á trenta dias de sa entrega, ab la rebaixa d' un 60 per cent dels preus que regeixen actualment en la contracta de suministros.»

De manera, que segons confessa'l propi govern, als soldats fins are no 'ls hi ha donat la alimentació necessaria, y en quant als preus de compra han estat robant lo 60 per cent de son valor. Vaja, are si que's veu clar lo perqué 'ls negociants de l' Habana posavan tant d' empenyo en que continués allí lo general Weyler.

Lo nou govern faria un gran acte de justicia si obligava á aquella gentussa á retornar lo robat y á purgar son crim en un cul de calabosso. D' aquesta gent si que se'n hauria d' omplir á Montjuich, lo castell de las Cabanyas y 'ls presiris de Ceuta y Chafarinas!

Lo dissapte se celebrará en lo teatro del Olimpo de Barcelona una funció organizada per alguns escriptors catalans en honor de son company D. Joseph Ximeno Planas.

Los productos obtinguts se destinaran á benefici de la familia del Sr. Ximeno qui, com es sapigut, se troba cumplint la pena de destierro per certas apreciaciones fetas en un article de critica teatral.

Nos associém á la idea y li desitjém un plé á vessar en dita funció, tot lo qual no es difícil realisar comptant ab los molts amichs y admiradors que'l senyor Ximeno té á Barcelona.

Las darreras plujas, y á consecuencia d' haverse rebenat la muralla de la riera de Santa Coloma de

Farnés, causaren efectes desastrosos á Riudarenes, ahont las ayguas inundaren 25 casas de la part baixa de la població y la iglesia. En algunas de las casas hi havia fins dos metres d' aygua. Los danys materials causats per la inundació en alguns edificis y en los camps y horts son bastant importants.

També á consecuencia de las plujas aumentá considerablement lo caudal d' ayguas del riu Menol, qual corrent arastrá á Narcís Pou Rumans (a) Mateu, del poble de Pontós, aixís com al carro y mula que conduhia. Dit individuc fou salvat d' una mort segura per dos joves que's tiraren á l' aygua, despreciant lo perill que corrian de morir ofegats. Lo vehicul y l' animal foren arastrats fins més enllá del «Pont del Príncipe», ofegantse l' animal,

Al següent dia, y quan encare era bastant rápida la corrent, un altre carreter intentá atravesar lo riu per la part de Vilasaca, tenint que ser auxiliat per varis individuos, quins li van tirar unas cordas á las quals s' agafá, lograntse salvarlo. També foren trets del riu lo carro y la mula.

Ahont també han sigut molt copiosas las plujas es á la comarca de Figueras. Los rius Fluviá, Manol y Muga baixan molt crescuts, á consecuencia d' haver també plogut molt per la part d' Olot. Lo Muga ha inundat una gran part del plá, y 'ls pobles de Cabanas, Vibertran, Vilatenim y altres arribaren á estar sitiats per un inmens llach.

A Figueras lo mercat de la setmana ha sigut nul, per no haver sigut possible als vehins dels pobles de la comarca anar á aquella ciutat per causa de la pluja.

En lo Vallés ha caygut tanta aygua, que'l riu Besós ha tingut una gran avinguda, emportantse la meytat d' un pont. Lo cavall d' una «fartana» se desbocá á la línea de Fransa, anant á parar al riu, emportantse l' aygua fins que quedá detinguda en una estacada, ahont s' ofegá'l cavall. Al ocorre'l succés lo tartaner estava entretingut en una cantina.

Nostre particular amich don Francisco Prius, nos participa en atenta circular, que havent obtingut lo títul de Corredor de Comers d' aquesta plassa, pera intervenir en la contratació d' efectes públichs, valors industrials y mercantils y demés efectes públichs, ha obert son despaig en la casa número 36 del Arrabal de Robuster.

Li desitjém molta fonya.

Dintre de pochos dias serán cridats á filas los reclutas del actual reemplás, destinats al exercit de la Península.

A consecuencia de las darreras plujas avans d' ahir se ensorraren dugas casas á Tortosa. No hi hagué cap desgracia personal per havérselas desembrassat per consell del senyor arquitecte municipal.

Del Diario de Zaragoza, del diumenge:

«A primera hora d' aquesta tarde s' han desplomat cinch de las pilas del acueducte del canal del Ebro en son cruce ab lo barranch de Sant Anton.»

Respecte á la funció teatral á benefici del senyor Ximeno Planas, de que parlém en altre lloch, podém donar al lector lo programa que s' executarà, que es lo següent:

«Una poma per la sed», «Un don Juan Tenorio á trossos», «Al quarto de la senyora» y «La ocasió fa'l lladre».

La societat coral Euterpe amenisarà los intermedis cantant algunas pessas de son repertori.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat, puja á la quantitat de pessetas 1053'12.

Crónica teatral

A l' estreno de la ópera espanyola «La Dolores», posada en escena ahir en nostre Teatre Fortuny hi assistí molta concurrencia, la que gaudi ab las bellas musicals que conté y en la felis en conjunt interpretació que obtingué la obra.

Molts dels principals números foren aplaudits, y alguns d' ells mereixeren los honors de la repetició.

A cada acabament d' acte fou cridat al palco escénich lo mestre Director.

«Com no tenim temps ni espay pera parlar de la obra y dels artistas ab la detenció que's mereixen, ho esperém ferho en lo número próxim.»

SECCIO LITERARIA

¡Mare pobre!

A mon amic lo distingit Mestre-compositor D. Jasinto Vergés.

—Què us apena bona mare,

que tant sens consol us mir?

—El dolé l' cor me traspassa

Y per ell consol no tinch.

—Españuevos, bona mare,

parèn el vostre sospir

si consol pogués donarvos

seria mon cor felis.

—Calleu, calleu, bona amiga,

no hi ha consol pera mi;

si llegisseu esta carta

com jo l' he sentit llegir!...

Per ferme saber l' envia

un bon amic del meu fill

que servint al rey se troba

à la vila de Madrid,

que l' fillét de mas entranyas

s' esta per moments morint.

y que vagi à veuré'l prompte

antis no siga al cementiri.

—Correuhi, donchs, bona mare,

per poderlo veure viu.

—Qui m' hi portarà, oh amiga,

qui m' hi portarà à Madrid?

En poc temps el tren hi porta

prò val diners y no n tinch.

Els que son richs prou que hi pujan

iprou vegadas que ho he vist!

é hi van sols per darse gustos

sens que allà hi tingan cap fill!

¡Oh senyors, si jo podia

com valtres anà à Madrid

à veure el fill de ma vida

com dona l' últim surpir!

COSME VIDAL.

Correspondencia particular de "Lo Somaten"

Manresa 8 Novembre de 1897.

Senyor Director:

Benvolgut company: Trobantme de pas en aquesta ciutat aprofito un moment de repós pera sos estimats llegidors, donantlos algunas noticias de Manresa, com també si Deu vol ho faré de las altres poblacions que visiti de nostre patria Catalunya.

Manresa la ciutat hospitalaria, que va tindre l' honra de reunir en los salons de las Casa del Consistori, à tots los delegats convocats per la Junta de La Unió Catalanista, per primera vegada en Assamblea, ahont va discutirse ab entusiasme, lo nostre programa polítich, se troba avny atravesant una crisis en extrém marcada á causa de la persistent huelga que ja fa uns nou mesos que dura trobantse la classe obrera en estat precari ja difícil y que Deu fassi que aviat acabi si no volèm presenciar fets que desdin molt d' una població del tot honrada.

¿No causa pena al veure que ja al entrar á la ciutat lo trobar aquellas donas, fortas, plenas de vida que hos venen á demanar una almonya per las despedidas? Francament, es una impresió molt triste al veure la ciutat de Manresa comparat en sa vida normal, ahont tot es bullici y sols si veu las xamanenyas escupint lo fum, prova eminentment de que sas fábricas teixeixen y les treballadors estant allí aplegats guanyant honradament lo seu jornal.

Corren molts rumors de que aviat acabarà aquesta huelga y que ja casi todas las fábricas estant á punt d' enjegar, y segons he sentit dir, sols s' espera lo cambi de l' alcalde pera que Manresa torni en son estat normal.

De la població res ne faig menció per ser ciutat molt coneguda si sols diré que té alguns edificis importants com es lo pont romá sobre lo riu Cardoner y la Seu d' estil gotich.

Se troba també en aquesta ciutat lo campeó regionalista l' Excm. é Ilust. Dtor. Don Joseph Morgades, bisbe de Vich, com ha viugt pera practicar sos acostumats exercicis espirituals en l' edifici de Santa Cora de Sant Ignaci y després seguir sa visita pastoral.

Lo temps segueix á tendència á pluja y disfrutant-se d' una temperatura no propia del mes en que s' trobem.

Lo proxím passat divendres vaig tindre la satisfacció de donar una torta encaixada als valents companys de causa de Sabadell.

També vaig tindre lo plaher de sentir la lectura en lo Teatre Catalá d' un quadret de costúms barceloninas y en un acte degut á la ploma del llorejat autor dramatic y company de causa en Joseph Got y Anguera.

Lo citat treball está escrit en soltura y alguns dels tipos, com per exemple lo del Rodriguez, estant copiats ab molta naturalitat lo que farà que l' publich li sigui l' obra simpática y l' aplaudeixi, com ab justicia se mereix.

Lo Centre Catalá prepara també pera lo vinent diumenge la vetllada inaugural que promet ser una festa digne dels companys de Sabadell.

De V. affm. y amic

Lo Corresponsal.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 9 de Novembre de 1897

Naixements

Francisco Gras Baró, de Francisco y Maria.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Francisco Prats Prats, 2 anys, Arrabal alt de Jesús, 30.— Pau Samaranch Juliá, 38 anys, Llovera 22.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Martí.

Sant de demá.—Sant Millá.

SECCIO COMERCIAL

BOIS DE REUS

Cotisations realitzadas en lo dia d' ahir à Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior.	63.75	Fransas.	49.95
Exterior.	79.75	Cubas velles.	93.18
Colonial.	79.75	Cubas novas.	77.42
Norts.	23.30	Aduanas.	97.50
Obligacions Alm. nsa.	81.62	Oblig. 3 0/0 Fransas	63.25
		Filipinas	92.25

PARIS

Exterior. . . . . 60.25 Norts. . . . .

GIROS

Paris. . . . . 53.70 Londres. 33.35

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Borsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	63.75	Filipinas	
Exterior	79.75	Aduanas	97.50
Amortisable	77.	Cubas 1886	93.12
Fransas	19.95	Cubas 1890	77.25
Norts	23.30	Obs. 6 0/0 Fransa	96.75
Exterior París	61.25	Obs. 3 0/0	53.25
París	33.70	Londres	33.65

Se reben ordres de Borsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauredó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres	96	d/f	33.30	opers.	8 d/v.	00.00
Paris	8	d/v.	90.00		Marsella	00.00

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

ACCIONS	010	010	010
Gas Reusense.		850	0
Industrial Harinera.		600	0
Banch de Reus.	545	520	
Manufacturera de Algodon.	70	100	0
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		150	
Societat Hidrofórica	435	450	

ANUNCIS PARTICULARS

Academia Fortuny

Ensenyansa de dibuix, pintura y modelat

DIRIGIDA PER

RAMON CASALS

Premiat ab medallas, diplomas y mencions honoríficas en varias exposicions, alumno per oposició del «Regio Instituto di Belli Arti» en Roma.

Ensenyansa de dibuix lineal, adorno, figura, paisatge, natural, pintura al oli y l' aguada.

Dibuix y pintura ab model viu

Carrer Major núm. 28, pis 1.er—Reus

TELEGRAMAS

Madrid 10.

S' ha verificat en l' Ateneu de Madrid una vetllada á la memoria del Sr. Cánovas.

Ocupá la presidencia l' Sr. Moret.

Aquest tenia á la dreta á D. Emili Cánovas y á la esquerra al Sr. Azcárate.

Pronunciaren discursos Srs. Azcárraga, Pidal y Moret.

Enlayraren los oradors los mérits del finat, ressenyant los principals actes de sa vida política y literaria, fent ressaltar sa gran figura en la Espanya contemporánea.

Al acte hi assistí gran concurrencia.

Entre ls que hi assistiren figuravan los Srs. Azcárraga, Villaverde, Lastres, Irueste, Lema, Morlesin y altres polítichs y literats.

L' acte ha sigut molt solemne.

Lo Capita general de Cuba ha disposat que s' pagui la mensualitat de febrer á las Clases passivas d' Ultramar de resideixen á la Península.

Ab lo nou governador de Puerto-Principe, tinent coronel Sr. Vasallo, se presentá al general Blanco doña Emilia Quesada, viuda del doctor Artesga, pera significarli sa gratitut, per haver concedit l' indult á son fill Juli, condemnat á mort.

D. Emilia Quesada es germana del secretari de la junta filibustera de Nova York lo qui més excitá y majors relacions tingué ab Martí.

Lo general Blanco está estudiant todas las disposiciones relatives al indult dels rebeldes presentats, determinant bé son alcans.

Telegrafian de Puerto Rico dihent que l' vapor transatlántich «Montserrat» que conduheix á bordo al general Weyler y á altres generals, arribá lo dia 7 à Puerto Rico, prosseguint lo seu viatge á la Corunya. París 9.

Comunican de Londres que ls despaigs que allí se reben de la India continúan sent poch agradables.

En un regoneixement en un vall, desaparegueren 36 soldats indigenas al servey d' Inglaterra.

Telegrafian de Brusselas dihent que fins lo 25 de Novembre no s' reunirà en aquella capital lo Congrès de societats obreras.

Lo Govern alemany ha resolt reforsar la artilleria en las colonias del Sudgest africá per ser insuficient la actual, segons frase dels periódichs oficiosos, en cas d' urgent necessitat.

Los fondos norts-americanos milloraren ahir en las Bolsas dels Estats Units.

Los laborants cubans extremejan sa campanya contra ls interessos espanyols publicant noticias sobre la guerra de Cuba completament falsas.

Molts periódichs no las comentan y sols las publican á títul d' informació.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Compánia d' ópera y sarsuela espanyola

DIRIGIDA PER LO MESTRE

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Funció pera avuy.—11.ª d' abono.—Se posará en escena la popular ópera espanyola basada en la obra de D. Joseph Felin y Codina, del mestre Bretón, titulada «La Dolores».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.

A dos cuarts de non en punt.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

